

OKRUGLI STOL

IZAZOVI RAZVOJA ZAKLADNIŠTVA I NJIHOV DOPRINOS PRIDRUŽIVANJU HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Okrugli stol o zakladništvu održan je u utorak, 1. lipnja 2010. u prostorijama Tribina Grada Zagreba, povodom obilježavanja prvog 'Europskog tjedna zaklada'¹.

Namjera organizatora bila je aktualizirati važnost razvoja zaklada kao važnih institucija civilnog društva te propitati njihov doprinos europeizaciji hrvatskog društva.

Tematski okvir rasprave postavio je uvodnim izlaganjem Gojko Bežovan iz CERANEO-a, koji je na početku ukratko predstavio 'Europski tjedan zaklada'. Spomenuo je tradiciju zakladništva u Hrvatskoj i njenu poticajnu povijest, a u nastavku je prikazao rezultate ranijih istraživanja, uključujući postignuća i probleme koji se javljaju u radu zaklada (npr. probleme osnivanja i registracije zaklada, porezni okvir za davanja u općekorisne svrhe).

Istaknuo je neizravne doprinose zaklada procesu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji, kao npr.: izgradnja povjerenja, jačanje socijalnog kapitala, promicanje općeg dobra, solidarnosti, uzajamnosti i socijalne kohezije. Naveo je i potencijale zaklada u pogledu pridruživanja EU – od otvaranja prostora za dijalog o relevantnim društvenim pitanjima s relevantnim sugovornicima, umrežavanja i suradnje kako bi se širio krug građana i tvrtki koji daruju u općekorisne svrhe do kreativne filantropije i inicijativa 'odozdo' koje jačaju identitet i samopouzdanje te potiču građane na zauzimanje za opće dobro.

Dvadesetak sudionika, uglavnom predstavnika javnih i privatnih zaklada te udruga, uključilo se aktivno u raspravu koju je moderirao novinar Branimir Bilić. Razgovor je trajao dulje od prvotno planiranog, upravo zbog interesa za iznošenje postignuća i problema te razmjenu iskustava.

¹ Prvi 'Europski tjedan zaklada' organiziran je u Bruxellesu u okviru aktivnosti Europskog zakladnog centra¹ (www.efc.be) od 31. svibnja do 4. lipnja 2010.

Iznesene su sljedeće moguće prepreke razvoju zakladništva:

- u našem društvu nije posebno posvećena pažnja promoviranju i razvoju filantropije i zakladništva, eventualno u kontekstu razvoja organizacija civilnog društva; s druge se strane dešava da zaklade često nisu prepoznate kao dio civilnog društva
- u obrazovnom sustavu ne podučava se o filantropiji i zakladništvu
- nedovoljno znanje medija o radu i ulozi zaklada
- udruživanje i povezivanje zaklada ne postoji, mali ih je broj i većina njih su male, s ograničenim resursima
- ne postoji tradicija partnerstva; pomanjkanje društvene solidarnosti
- država ne razumije ulogu zaklada i potrebu veće decentralizacije pružanja financijske pomoći odnosno pomaganja zaklada na lokalnoj/regionalnoj razini
- nedorečen zakonodavni okvir, dugotrajan proces osnivanja
- nejasno definirane i nedovoljno poticajne porezne olakšice za davanje u općekorisne svrhe, naročito za poslovni sektor; stipendije se oporezuju, a velik broj zaklada daje stipendije
- nedovoljna transparentnost većine zaklada, stvara se nepovjerenje u javnosti
- ekonomska kriza nepovoljno utječe na mobiliziranje resursa – ljudskih i financijskih
- banke odobravaju manje kamate za pravne nego za fizičke osobe te zaklade tako imaju manju mogućnost namicanja sredstava za financiranje aktivnosti od imovine, itd.

Prikazani su i neki dobri primjeri iz prakse – npr. suradnja zaklade Zajednički put s osnivačem Gradom Zagrebom te su također izneseni i vrijedni prijedlozi (npr. natječaje iz javnih sredstava za financijske potpore proširiti i na zaklade).

Pozdravili su uvrštavanje aktivnosti za poticanje rada zaklada lokalnih zajednica u Strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva i Operativni plan te očekuju aktivnije provođenje tih odredbi.

Sudionici su obaviješteni i o peticiji STOP oporezivanju stipendija, koju mogu potpisati na stranicama Instituta za razvoj obrazovanja (IRO)².

Prisutni predstavnici zaklada su iskazali potrebu za češćim susretanjem i razmjenom iskustava te su prihvatili prijedlog Lidije Pavić-Rogošić iz ODRAZ-a da zaklade preuzmu organiziranje daljnjih susreta, po mogućnosti dva puta godišnje. Prvi susret će organizirati zaklada 'Zamah', a za drugi se prijavila Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Istarske županije.

Lidija Pavić-Rogošić, ODRAZ

---

² [Obrazac za peticiju](#)